

۶۱ - درجات روح از جماد تا انسان

و از حضرت عبدالههء در خطاب بدکتر فورال است قوله العزیز: "مسلم است که جماد روح دارد حیات دارد ولی باقتضای عالم جماد چنانچه در نزد طبیعیون نیز این سر مجهول مشهود شده که جمیع کائنات حیات دارند چنانچه در قران میفرماید کلشیئی حی."

و از آنحضرت در ضمن خطابه در آمریکا. قوله العزیز: "وجود حی است و هر شیئی حی و زنده است."

و از آن حضرت در مفاوضات است قوله العزیز: "روح نباتی قوه نامیه است که از تأثیر کائنات سائره در دانه حاصل میشود اما روح حیوانی یک قوه جامع حساسه است که از ترکیب و امتزاج عناصر تحقق یابد و چون این ترکیب تحلیل جوید آن قوه نیز محو و فانی گردد مثلش مثل این سراج است که چون این روغن و فتیل و آتش جمع و ترکیب گردد (*شود*) این سراج روشن شود و چون ترکیب تحلیل گردد یعنی اجزاء مرکبه از یکدیگر جدا شود این سراج نیز خاموش گردد... و روح انسانی همان نفس ناطقه باصطلاح حکماء و محیط بر کائنات سائره و بقدر استطاعت اکتشاف حقائق اشیاء نماید." (*اما روح انسانی که مابه الامتیاز انسان از حیوانست همان نفس ناطقه است. و این روح که باصطلاح حکما نفس ناطقه است محیط بر کائنات سائره است و بقدر استطاعت بشریه اکتشاف حقائق اشیاء نماید.*)